

1971:5

STATENS BRANDINSPEKTION MEDDELANDEN

Förebyggande av hörsel- och ögonskador

Statens brandinspektion får i samråd med arbetarskyddsstyrelsen fästa brandchefernas uppmärksamhet på angelägenheten av att brandpersonalen i erforderlig utsträckning tillhandhålls personlig skyddsutrustning med ändamål att förebygga hörsel- och ögonskador.

Arbetarskyddsstyrelsen har förklarat att detta meddelande är vad angår arbetarskydd att anse såsom av styrelsen utfärdade anvisningar till ledning vid tillämpning av arbetarskyddslagen.

Stockholm den 15 mars 1971

STATENS BRANDINSPEKTION

Sven Hultqvist /Kennert Kempe

Skannat av Utkiken

Statens brandinspektion, Sturegatan 29¹¹, 114 36 Stockholm. Tel 08/24 51 90.

Summary in English

THE NATIONAL INSPECTORATE OF FIRE SERVICES

Informative Recommendations 1971:5

These Recommendations remind of existing directions in the legislation concerning workers' protection in regard to the protection against injuries to the eyes and the ears.

Hörselskydd vid kraftigt bullrande arbetsmaskiner

Arbetsgivare åligger enligt 10 § arbetarskyddslagen att tillse, att lämpliga anordningar såvitt möjligt vidtas för att hindra att arbetstagarna skadas genom att utsättas för buller.

Åtgärder till förebyggande av hörselskada skall i första hand vidtagas vid bullerkällan, så att bullret hindras att uppstå eller sprida sig. Det kan ske genom ljuddämpande åtgärder på maskin, redskap etc eller genom ljudisolering.

Där till vinnande av nödigt skydd mot ohälsa eller olycksfall annan åtgärd inte kan vidtas eller skäligen påfordras, skall enligt 12 § arbetarskyddslagen personlig skyddsutrustning av lämplig beskaffenhet tillhandahållas arbetstagaren. Denna är skyldig att använda utrustningen under arbetet samt väl vårda den.

Till ledning vid tillämpning av dessa bestämmelser har arbetarskyddsstyrelsen utfärdat anvisningar om hörselskydd (45:2) samt meddelande med föreskrifter till förebyggande av skada genom buller (68:4). Av dessa framgår bl a att ju starkare ett buller är och ju längre tid det påverkar örat desto större är risken för hörselskada. Även bullrets frekvensfördelning är av betydelse - högre frekvenser är farligare än lägre.

De arbetsmaskiner som i brandtjänsten användes inom brandförsvaret och på vilka ovannämnda anvisningar och meddelande kan äga tillämpning är framst förbränningsmotordrivna pumpar, sågar och motorkapar.

Förbränningsmotordrivna pumpar är i regel försedda med så goda ljuddämpare att pumpsötare kan uppehålla sig i pumpens närhet under dess drift utan att några hörselskador bör uppkomma. Det förekommer emellertid på marknaden f n mindre motorsprutor som vid körning med fullgas ger en sådan ljudnivå och frekvensfördelning att enligt ovannämnda anvisningar och meddelande ett oskyddat öra får exponeras för bullret ifråga under högst tio minuter.

Användes motor eller redskap som vid drift alstrar sådant buller att risk för hörselskada föreligger skall personalen tillhandahållas lämpligt av arbetarskyddsstyrelsen godkänt hörselskydd. Om tveksamhet råder huruvida hörselskydd erfordras, bör kontakt tas med yrkesinspektionen.

Ögonskydd vid arbete som ger upphov till kringflygande partiklar

Vad ovan inledningsvis anförts ifråga om arbetsgivares och arbetstagares skyldigheter ifråga om hörselskydd äger sin motsvarighet vad gäller skydd mot ögonskador bl a vid arbeten som ger upphov till kringflygande partiklar.

Närmare uppgifter om ögonskydd anges i arbetarskyddsstyrelsens anvisningar nr 45:3.

Inom brandförsvaret - i den inre tjänsten och i brandtjänsten - används bl a slipmaskiner, motorkedjesågar och motorkapar, vilka ger upphov till kringflygande partiklar och därigenom kan medföra risk för ögonskador.

Vid arbete med maskin och redskap där sådan risk finns skall personalen tillhandahållas lämpligt ögonskydd som bör vara godkänt av arbetarskyddsstyrelsen.

Sådant ögonskydd kan utgöras av antingen skyddsglasögon med sidoskydd eller ögonkorgar, eller brandhjälm med monterad fällbar, genomskiktig skärm ("visir") med stor motståndsförmåga mot mekaniska påkänningar och mot antändning, eller ansiktsskärm eller vid slipmaskin av en på maskinen moterad, lätt inställbar skärm av splitterfritt material.

